

ISSN 0556-1590

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО И ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

11 и 12

Београд - 2024

МАЛИ ПОСЛОВНИ ПРОГРАМИ

Финансијско рачуноводство

Обрачун зарада и накнада

Робно материјално књиговодство

Управљање људским ресурсима

Фактурисање и обрачун ПДБа

Налог за службени пут

Платни промет и благајне

Обрачун камате

Вођење основних средства

Магазинско пословање

Вођење производње

Евиденција возила

И ЈОШ
МНОГЕ ДРУГЕ
ФУНКЦИОНАЛНОСТИ

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК
ИНФОРМАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

РЕДАКЦИОНИ ОДБОР: Иван Антић, Снежана Анђић, др Петар Бабић, Споменка Бабић, Весна Боровић, Вера Бјелица, мр Дејан Дабетић, др Тања Ђелић, Никола Јеринић, Андрија Јовичић, Гордана Кесић, Данијела Крајић Дамјановић, Горан Лазовић, Милена Менковић, др Милан Неговановић, др Миленко Павловић, Тијана Павловић, Душан Поповић, др Драгиша Слијепчевић, Ратомир Слијепчевић, др Славољуб Станић (председник), Ирина Стевановић Гавровић, мр Миливоје Цветановић и др Ратомир Ћировић

ИЗДАВАЧ: ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК, д.о.о., Београд, Булевар краља Александра бр. 86
Поштански фах 504.

Текући рачуни: 205-5686-05, 170-900-30, 160-186875-14 и 220-135317-86

СЛУЖБА ОБЈАШЊЕЊА ПРОПИСА, тел.: 011-3209-600

СЛУЖБА ПРЕТПЛАТЕ, тел. 011-3209-630, e-mail: pretplataps@privsav.rs

ТЕХНИЧКА ПОДРШКА, тел. 011-3209-650, e-mail: onlinepodrska@privsav.rs

УРЕДНИК ПЕРИОДИЧНИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Горан Лазовић, тел. 32-09-620

ЛЕКТОР

Саво Пешут

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК

Иван Антић, тел. 32-09-667, e-mail: privrednis@privsav.rs

Адреса сајта на Интернету: www.privsav.rs

САДРЖАЈ:

Стр.

АКТУЕЛНОСТИ И НОВИ ПРОПИСИ

Нове измене и исправке у систему електронских фактура од 1. јуна 2024. године – ажурирање

3.6.1 – др Милан Неговановић	5
1. Промена назива и брисање појединих ставки у спољном приказу електронске фактуре	5
2. У ПДФ приказу ЕФ исказани су основ и начин обрачуна попушта на нивоу ставке ЕФ	8
3. ПДФ приказ ЕФ више не садржи испис свих елемената XML фактуре	9
4. Остало	9

Каматне стопе за које је министар финансија прописао да су у складу са принципом „ван дохвата руке“ за 2024. годину – Горан Лазовић

	10
--	----

ПОРЕЗ НА ДОБИТ

Признавање у Пореском билансу трошкова поступка принудне наплате пореза и других дуговања и трошкова прекршајних поступака – Душан Поповић

1. Трошкови поступка принудне наплате пореза	13
2. Трошкови поступка принудне наплате других дуговања	15
3. Трошкови порескопрекршајног поступка	17
4. Трошкови других прекршајних поступака који се воде пред надлежним органом	18

Питања и одговори у вези са порезом на добит правних лица – Горан Лазовић

1. Пренос удела без накнаде оснивачу – физичком лицу	19
2. Обрачун пореске амортизације нематеријалног средства после извршеног накнадног улагања	21
3. Утврђивање основице за обрачун рачуноводствене и пореске амортизације у ситуацији када је извршена исправка одбитка претходног пореза услед изласка обвезника из система ПДВ	22
4. Повезаност између правних лица за потребе анализе трансферних цена	22
5. Обрачун пореске и рачуноводствене амортизације средства којем су замењени одређени делови у току године	23

6. Начин обрачуна пореске амортизације код правног лица које је као стечајни дужник продато, али без обавеза	26
7. Моменат од којег почиње обрачун пореске амортизације извршеног накнадног улагања на средству I амортизационе групе које је стечено пре 2019. године	27
8. Постојање повезаности између резидентних правних лица и нерезидентног правног лица	27

ОЛАКШИЦЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

Пореске олакшице за запошљавање нових лица – актуелно стање и табеларни преглед свих подстицаја – Весна Боровић	29
Олакшица за обрачун пореза и доприноса на зараду новозапосленог лица са инвалидитетом (члан 21г ЗПДГ и члан 45б ЗДОСО) – Весна Боровић	40
1. Ко има право на ослобођење од плаћања пореза и доприноса?	40
2. Ко се сматра новозапосленим лицем са инвалидитетом?	41
3. Поступак остваривања права на олакшицу	42
4. Престанак права на олакшицу	44
5. Шифре врста прихода за исплату зараде са олакшицом	44
6. Пример обрачуна зараде за новозапослено лице са инвалидитетом	45
Олакшице за новозапослена лица са правом на повраћај плаћеног пореза и социјалних доприноса (чл. 21в и 21д ЗПДГ и чл. 45. и 45в ЗДОСО) – Весна Боровић	48
1. Олакшица са правом на повраћај 65%, 70% и 75% плаћених пореза и доприноса (члан 21в ЗПДГ и 45. ЗДОСО)	49
2. Олакшица са правом на повраћај 75% плаћеног пореза и доприноса (члан 21д ЗПДГ и 45в ЗДОСО)	51
3. Шифре врста прихода за исплату зараде новозапосленом лицу	53
4. Подношење захтева за повраћај пореза и доприноса	54
5. Губитак права на олакшице	56
6. Пример обрачуна зараде за новозапослено лице	57
Олакшица за обрачун пореза и доприноса на зараду оснивача новооснованог привредног друштва које обавља иновациону делатност (члан 21е ЗПДГ и члан 45д ЗДОСО) – Весна Боровић	60
1. Ко се сматра новооснованим привредним друштвом које обавља иновациону делатност?	60
2. Услови које треба да испуњава оснивач по основу чије зараде се користи порески подстицај	62
3. Остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања	63
4. Престанак права на олакшицу	63
5. Шифре врста прихода за исплату зараде са олакшицом	63
6. Примери обрачуна пореза и доприноса на зараду оснивача са олакшицом	64
Олакшица за обрачун пореза и доприноса на зараду квалификованог новозапосленог лица (члан 21ж ЗПДГ и 45ђ ЗДОСО) – Весна Боровић	70
1. Послодавци који остварују право на олакшицу	71
2. Ко се сматра квалификованим новозапосленим лицем?	72
3. Повећање броја запослених као услов за остваривање права на олакшицу	74
4. Прописана висина олакшице	75
5. Шифре врста прихода за исплату зараде квалификованом новозапосленом лицу	76
6. Пример обрачуна зараде за квалификовано новозапослено лице	80

CIP – Каталогизација у публикацији,

Народна библиотека Србије, Београд, 658 + 657

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК: часопис за рачуноводство и пословне финансије/одговорни уредник др Ратомир Ћириновић, – Год. 1, бр. 1 (1952) – . – Београд: Привредни саветник, а.д., 1952

– Предузеће за графичку делатност, трговину и производњу: „Графипроф“, Максима Горког 1а. – 27 цм

Доступно и на: [//www.privsav.rs](http://www.privsav.rs) – Петнаестодневно

ISSN 0556-1590 – Привредни саветник

COBISS.SR-ID 16400642

7. Губитак права на олакшицу у случају смањења броја запослених	82
8. Право на олакшицу у случају када послодавац не исплати нето зараду квалификованом новозапосленим лицу	84
9. Исказивање података у потврди о плаћеном порезу по одбитку на Обрасцу ППП-ПО и у пореској пријави ППП-ГПДГ за зараде квалификованих новозапослених лица	86
Олакшица по основу зараде новозапосленог лица са бруто зарадом већом од 76.500 динара (члан 21з ЗПДГ и 45ж ЗДОСО) – Весна Боровић	87
1. Послодавци који остварују право на олакшицу	87
2. Ко се сматра новозапосленим лицем?	87
3. Остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања	89
4. Престанак права на олакшицу	90
5. Шифре врста прихода за исплату зараде новозапосленим лицу	90
6. Пример обрачуна зараде за новозапослено лице	91
Олакшица по основу зараде лица која су непосредно ангажована на пословима истраживања и развоја (члан 21и ЗПДГ и 45з ЗДОСО) – Весна Боровић	94
1. Послодавци који остварују право на олакшицу	95
2. Шта се сматра пројектом истраживања и развоја?	96
3. Лице које се сматра ангажованим на пословима истраживања и развоја	96
4. Шта чини зараду запослених на пословима истраживања и развоја?	98
5. Утврђивање износа пореског ослобођења	99
6. Шифре врста прихода за лица ангажована на пословима истраживања и развоја	100
7. Примери обрачуна зараде за лице ангажовано на пословима истраживања и развоја	101
8. Евиденција о запосленима по основу чије зараде се користи право на олакшицу	106
9. Документација коју послодавац треба да обезбеди за сваки појединачни пројекат	110
10. (Не)могућност промене опредељења за врсту олакшице	111
Олакшица за обрачун пореза и доприноса на зараду новонастањеног обвезника (члан 15в ЗПДГ и 15а ЗДОСО) – Весна Боровић	112
1. Основица пореза на зараду за новонастањеног обвезника	112
2. Основица доприноса на зараду за новонастањеног обвезника	113
3. Ко се сматра квалификованим послодавцем?	114
4. Ко се сматра новонастањеним обвезником?	114
5. Период трајања и преносивост олакшице	115
6. Доказивање испуњености услова за остваривање права на пореску олакшицу	116
7. Обрачун пореза и доприноса на зараду новонастањеног обвезника	119
8. Подношење пореске пријаве ППП-ПД за новонастањеног обвезника	122
9. Подаци о заради новонастањеног обвезника за потребе утврђивања обавезе за годишњи порез на доходак грађана	123
Порески подстицај у складу са Уредбом о критеријумима за доделу подстицаја послодавцима који запошљавају новонастањена лица у Републици Србији – Весна Боровић	125
1. Ко се сматра послодавцем у смислу остваривања права на подстицај?	125
2. Ко се сматра новонастањеним лицем?	126
3. Износ подстицаја који могу остварити послодавци	126
4. Број запослених новонастањених лица за која се може остварити право на подстицај	127
5. Подношење пријаве за подстицај	127
6. Исплата средстава подстицаја	129
7. Губитак права на подстицај	129
8. Обрачун подстицаја и књиговодствено евидентирање	131

ГОДИШЊИ ОДМОР

Право запосленог на годишњи одмор – Снежана Анџић	134
1. Стицање права на коришћење годишњег одмора и утврђивање права на пун, односно сразмеран број дана годишњег одмора	134
2. Дужина годишњег одмора	136
3. Коришћење годишњег одмора у деловима	136
4. Коришћење годишњег одмора за лица запослена на одређено време	137
5. Коришћење годишњег одмора за лица запослена са непуним радним временом	138
6. Распоред коришћења годишњег одмора	138
7. Накнада зараде за време коришћења годишњег одмора	139
8. Регрес за коришћење годишњег одмора	140
Накнада штете за неискоришћени годишњи одмор и подношење пореске пријаве ППП-ПД у случају исплате накнаде – Весна Боровић	142
1. Накнада штете за неискоришћени годишњи одмор	142
2. Подношење пореске пријаве ППП-ПД	144

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

Годишњи одмор запослених у државним органима, органима аутономне покрајине, локалне самоуправе и јавним службама – Весна Боровић	158
1. Услови за стицање права на пун, односно сразмеран годишњи одмор	158
2. Дужина годишњег одмора и мерила за утврђивање дужине годишњег одмора	159
3. Коришћење годишњег одмора у деловима	163
4. Накнада плате (зараде) за време годишњег одмора	163
5. Основица за обрачун накнаде за годишњи одмор	163
6. Накнада штете за неискоришћени годишњи одмор за запослене у државним органима, органима аутономне покрајине, јавним службама, јавним агенцијама и порески третман накнаде штете	164
7. Регрес за годишњи одмор	165

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Кратке информације – Весна Боровић, др Милан Неговановић и Иван Антић	166
1. Укидање достављања извода на динарским подрачунима корисника јавних средстава на адресе електронске поште од стране Управе за трезор	166
2. Повећање акцизе на цигарете од 1. јула 2024. године и обавеза пописа залиха цигарета	166
3. Закључен је Посебан колективни уговор за грађевинарство и индустрију грађевинског материјала	167
4. Промена начина испоруке извода за кориснике еПП апликације код Управе за трезор	167
5. Агенција за привредне регистре објавила је Годишњи билтен финансијских извештаја за 2023. годину, са основним налазима о пословању правних лица и предузетника	167

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Мишљења надлежних органа у вези са применом прописа	168
Порез на доходак грађана	168

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

Актуелни подаци – Весна Боровић	174
--	-----

НОВЕ ИЗМЕНЕ И ИСПРАВКЕ У СИСТЕМУ ЕЛЕКТРОНСКИХ ФАКТУРА ОД 1. ЈУНА 2024. ГОДИНЕ – АЖУРИРАЊЕ 3.6.1

У овом тексту дајемо објашњења у вези са новим техничким изменама и исправкама које су извршене на продукционој верзији система електронских фактура (СЕФ) и доступне од **1. јуна 2024. године**.

Ове измене и исправке носе ознаку СЕФ ажурирање 3.6.1. и претходно су биле доступне на демо верзији од 23. маја 2024. године.

На сајту Министарства финансија (www.efaktura.gov.rs) објављен је документ који описује све функционалности и промене које су део СЕФ ажурирања 3.6.1.

На наведеном сајту Министарство је напоменуло да нису неопходна додатна прилагођавања корисника који приступају СЕФ путем апликативног интерфејса (АПИ).

Измене у оквиру ажурирања 3.6.1 огледају се у следећем:

– Извршена је промена назива и брисање појединих ставки у спољном приказу електронске фактуре (у даљем тексту: ЕФ) у ПДФ формату;

– У ПДФ приказу ЕФ исказан је основ и начина обрачуна попушта на нивоу ставке ЕФ;

– ПДФ приказ ЕФ више не садржи испис свих елемената XML фактуре, и

– Код издавања ЕФ у XML формату у генерисаном ПДФ документу уједначен је приказ укупне вредност ПДВ са том вредношћу у XML документу.

1. Промена назива и брисање појединих ставки у спољном приказу електронске фактуре

Прва измена је да су од 1. јуна 2024. године у свим типовима ЕФ (електронска фактура, авансни рачун, књижно одобрење, књижно задужење) извршене промене назива појединих ставки у спољном приказу ЕФ и поједине ставке су брисане. Ове измене приказане су у наставку.

Промена назива ставки у ЕФ (ПДФ приказ)¹

Нови назив ставке у електронској фактури	Стари назив ставке у електронској фактури
ЕЛЕКТРОНСКА ФАКТУРА	
Износ за плаћање	Укупан износ
Укупан износ фактуре	Међузбир
Основица по авансу – стопа 20%	Авансирана основица – стопа 20%
Основица по авансу – стопа 10%	Авансирана основица – стопа 10%
ПДВ по авансу – стопа 20%	Авансирани ПДВ – стопа 20%
ПДВ по авансу – стопа 10%	Авансирани ПДВ – стопа 10%
Укупна основица по авансу	Укупно авансирана основица

1 Напомена: У овом чланку уместо израза „лабела“ који користи Министарство финансија користили смо израз „ставка“ у ЕФ.

КАМАТНЕ СТОПЕ ЗА КОЈЕ ЈЕ МИНИСТАР ФИНАНСИЈА
ПРОПИСАО ДА СУ У СКЛАДУ СА ПРИНЦИПОМ
„ВАН ДОХВАТА РУКЕ“ ЗА 2024. ГОДИНУ

У „Службеном гласнику РС“, бр. 48/2024 од дана 31.5.2024. године објављен је Правилник о каматним стопама за које се сматра да су у складу са принципом „ван дохвата руке“ за 2024. годину (у наставку: Правилник).

Правилник ступа на снагу 8. јуна 2024. године, а примењује се за обрачун расхода и прихода по основу **кредита и зајмова** између повезаних лица (у

смислу члана 59. Закона о порезу на добит правних лица¹, односно члана 36. Закона о порезу на доходак грађана²) за 2024. годину.

У следећој табели дат је преглед каматних стопа из Правилника.

1 „Службени гласник РС“, бр. 25/01, ... и 118/21.

2 „Службени гласник РС“, бр. 24/01, ... и 92/23.

	2024. год.	2023. год.	2022. год.	2021. год.
ЗА ПОРЕСКЕ ОБВЕЗНИКЕ (СЕМ БАНАКА И ДАВАЛАЦА ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА)				
Краткорочни кредити у RSD	7,57%	3,88%	3,12%	3,69%
Дугорочни кредити у RSD	8,30%	4,74%	3,39%	3,90%
Краткорочни кредити у EUR и динарски кредити индексирани у EUR	6,12%	2,98%	2,25%	2,32%
Дугорочни кредити у EUR и динарски кредити индексирани у EUR	6,23%	3,22%	2,73%	2,83%
Краткорочни кредити у CHF и динарски кредити индексирани у CHF	није објављена	није објављена	6,94%	није објављена
Дугорочни кредити у CHF и динарски кредити индексирани у CHF	7,54%	7,84%	није објављена	6,86%
Краткорочни кредити у USD и динарски кредити индексирани у USD	8,20%	3,18%	1,85%	1,57%
Дугорочни кредити у USD и динарски кредити индексирани у USD	4,25%	4,28%	3,54%	4,01%
ЗА БАНКЕ И ДАВАОЦЕ ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА				
Краткорочни кредити у RSD	5,02%	1,48%	0,50%	0,67%
Дугорочни кредити у RSD	5,16%	4,47%	2,86%	3,79%
Кредити у EUR и динарски кредити индексирани у EUR	4,31%	3,25%	2,75%	2,83%

ПРИЗНАВАЊЕ У ПОРЕСКОМ БИЛАНСУ ТРОШКОВА ПОСТУПКА ПРИНУДНЕ НАПЛАТЕ ПОРЕЗА И ДРУГИХ ДУГОВАЊА И ТРОШКОВА ПРЕКРШАЈНИХ ПОСТУПАКА

Увод

Према одредби члана 7а став 1. тачка 5а) Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/2001, ... 153/2020 и 118/2021 – у даљем тексту: ЗПДПЛ), на терет расхода у Пореском билансу не признају се:

1. Трошкови поступка принудне наплате пореза;
2. Трошкови поступка принудне наплате других дуговања;
3. Трошкови порескопрекршајног поступка, и
4. Трошкови других прекршајних поступака који се воде пред надлежним органом.

Наведени трошкови представљају трајно непризнате ставке и исказују се у пољу под р. бр. 11. Обрасца ПБ 1, коригујући пореску основицу навише.

Основна сврха оваквог пореског третмана предметних трошкова је превентивног карактера. Законодавац доношењем оваквог правила има за циљ да обесхрабри пореске обвезнике од одлагања, или избегавања плаћања пореза, као и од чињења прекршаја. Непризнавањем ових трошкова као расхода у Пореском билансу, тежи се ка јачању дисциплине у поштовању прописа и утврђивању одговорности код пореских обвезника.

Према томе, норма члана 7а став 1. тачка 5а) ЗПДПЛ треба да подстакне привредне субјекте на проактиван приступ у избегавању пореско-правних санкција и трошкова који произилазе из прекршајних поступака и поступака принудне наплате.

С тим у вези, компаније би требало да инвестирају у обуку својих пореских и правних тимова и сарадника, као и у ангажовање спољних саветника који могу пружити неопходну експертизу и подршку у навигацији кроз сложени регулаторни оквир.

1. Трошкови поступка принудне наплате пореза

Према члану 2. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС“, бр. 80/2002, ... и 96/2021 и 138/2022 – у даљем тексту:

ЗПППА), под термином „порез“ подразумевају се сви јавни приходи које наплаћује Пореска управа, ако другим пореским законом није друкчије уређено. Сходно томе, сматрамо да се и одредба члана 7а став 1. тачка 5а) ЗПДПЛ односи како на порезе, тако и на остале јавне приходи које наплаћује Пореска управа, као и на изворне јавне приходи јединица локалне самоуправе.¹

У складу са чланом 64. став 1. ЗПППА, наплата пореза може бити **редовна** или **принудна**.

Редовна наплата пореза врши се о доспелости пореске обавезе.²

Принудна наплата предузима се кад доспела пореска обавеза није намирена до истека прописаног рока.³

Пореска управа почиње поступак принудне наплате пореза, односно споредних пореских давања, доношењем решења о принудној наплати пореза.⁴

Према члану 78. став 1. ЗПППА, покретање поступка принудне наплате пореза има за последицу:

1) наплату из целокупне имовине пореског обвезника, осим имовине и прихода пореског обвезника који су законом изузети од извршења;

2) **плаћање трошкова поступка принудне наплате пореза;**

3) **увећање пореског дуга, који у себи не садржи камату и који је предмет принудне наплате за 5% на дан почетка поступка принудне наплате на који се обрачунава камата.**

Чланом 83. став 1. ЗПППА прописано је да трошкови принудне наплате падају на терет пореског

¹ Према члану 2а став 1. ЗПППА, овај закон примењује се и на изворне јавне приходи јединица локалне самоуправе које те јединице утврђују, наплаћују и контролишу у јавноправном односу, као и на споредна пореска давања по тим основама, укључујући и изворне јавне приходи које јединице локалне самоуправе утврђују, наплаћују и контролишу у поступцима у којима доносе пореске акте, пореске управне акте, као и друге акте у управном поступку.

² Члан 64. став 2. ЗПППА

³ Члан 64. став 3. ЗПППА

⁴ Члан 77. став 2. ЗПППА

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ У ВЕЗИ СА ПОРЕЗОМ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Пренос удела без накнаде оснивачу – физичком лицу

Питање:

Домаће друштво А власник је повезаног лица Б са 50% удела у капиталу. Вредност удела код власника А води се као новчани у износу од 50.000 динара и неновчани у износу од 1.562.015 динара. Ови износи нису усклађени са припадајућим стањем које је регистровано у АПР – у основном капиталу друштва Б код АПР регистровано је 50.000 динара као новчани капитал и 2.415.079 динара као неновчани капитал (део који се односи на друштво А као оснивача).

Крајем децембра 2023. друштво А преноси удео без накнаде свом оснивачу, физичком лицу и то је регистровано код АПР.

Да ли је потребно пре књижења преноса удела усагласити вредности удела у књигама друштва А са вредности припадајућег основног капитала друштва Б које је регистровано у АПР? Ако је потребно, на који начин то спровести?

Какви су порески аспекти преноса удела? Да ли је потребно сачињавати Студију трансферних цена? Да ли се губитак при преносу удела признаје у пореском билансу друштва А?

Одговор:

Сасвим је могуће да се износ учешћа код власника (рачун 040) разликује од износа њему припадајућег основног капитала пословног субјекта у које је инвестирано (рачун 301). На пример, ако је инвеститор купио 100% удела у капиталу друштва „О“ од другог лица и то платио 100 динара, он ће тај удео вредновати по цени од 100 динара, иако њему припадајући основни капитал друштва „О“ износи, на пример, 150 динара.

Свакако, потребно је проверити у конкретном случају услед чега се јавила разлика.

Кад је реч о пореском аспекту преноса удела у капиталу другог правног лица оснивачу (физичком лицу), МФИН је дало мишљење бр. 430-00-585/2019-04 од 8.12.2021. године, које преносимо у целости у наставку:

„Поводом захтева који сте упутили ради давања мишљења по питању пореског третмана преноса удела, и то у случају кад привредно друштво – власник удела преноси удео без накнаде свом оснивачу – физичком лицу, обавештавамо вас следеће:

1) Из аспекта Закона о порезу на добит правних лица

Одредбом члана 6. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС“, бр. 25/01, . . . и 153/20 – у даљем тексту: ЗПДПЛ) прописано је да је основица пореза на добит правних лица опорезива добит.

Сходно члану 7. став 1. ЗПДПЛ, за утврђивање опорезиве добити признају се расходи у износима утврђеним у билансу успеха који је сачињен у складу са МРС, односно МСФИ и МСФИ за МСП, као и прописима којима се уређује рачуноводство, осим расхода за које је овим законом прописан други начин утврђивања.

У складу са чланом 7а тачка 4) ЗПДПЛ, на терет расхода не признају се поклони чији је прималац повезано лице из члана 59. овог закона.

У конкретном случају, обвезник намерава да свој (100%) удео који има у зависном правном лицу, пренесе без накнаде свом оснивачу – физичком лицу.

С тим у вези, расход који обвезник (сагласно прописима о рачуноводству и МРС, односно МСФИ и МСФИ за МСП) евидентира у својим пословним књигама по основу преноса удела без накнаде свом оснивачу – повезаном лицу из члана 59. овог закона,

ПОРЕСКЕ ОЛАКШИЦЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ НОВИХ ЛИЦА – АКТУЕЛНО СТАЊЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД СВИХ ПОДСТИЦАЈА

Законом о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, . . . и 116/23 – у даљем тексту: ЗПДГ) и Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 92/23 – у даљем тексту: ЗДОСО) прописан је већи број олакшица за запошљавање нових лица, чијом применом послодавац може да уштеди значајна средства. Олакшице које су тренутно у примени, као мере за подстицај у запошљавању нових лица, прописане су:

1. Одредбама чл. 15в, 21в, 21г, 21д, 21е, 21ж, 21з и 21и ЗПДГ;

2. Одредбама чл. 15а, 45, 45б, 45в, 45д, 45ђ, 45ж и 45з ЗДОСО.

Поред наведених олакшица које су прописане пореским законима, послодавцима који запошљавају новонастањена лица у Републици Србији, на располагању је и подстицај у виду субвенције за запошљавање новонастањених лица који је прописан *Уредбом о критеријумима за доделу подстицаја послодавцима који запошљавају новонастањена лица у Републици Србији* („Службени гласник РС“, бр. 67/22 и 71/23).

Наведени порески подстицаји предвиђају различите начине остваривања права на пореска ослобођења код запошљавања нових лица, па можемо разликовати **три групе пореских подстицаја**, и то:

1) Подстицаји који се заснивају на **принципу умањења износа за плаћање обрачунаог и обустављеног пореза на зараду и доприноса за обавезно социјално осигурање** код исплате зараде новозапосленом лицу (подстицаји прописани одредбама чл. 21г, 21е, 21ж, 21з и 21и ЗПДГ, односно чл. 45б, 45д, 45ђ, 45ж и 45з ЗДОСО);

2) Подстицаји који се заснивају на **принципу рефундације обрачунаог и плаћеног пореза на зараду и плаћених доприноса за обавезно социјално осигурање** на зараду новозапосленог лица (подстицаји из члана 21в и 21д ЗПДГ, односно чл. 45. и 45в ЗДОСО, укључујући и подстицај прописан *Уредбом о критеријумима за доделу подстицаја послодавцима који запошљавају новонастањена лица у Републици Србији*), и

3) Подстицај заснован на **принципу умањења пореске основице и основице за обрачун социјалних доприноса** код обрачуна зараде новозапосленог лица (подстицај за зараду новонастањеног обвезника из члана 15в ЗПДГ и 15а ЗДОСО).

Подсећамо на то да су изменама и допунама ЗПДГ и ЗДОСО из децембра 2021. године¹ извршене значајне измене у пореским прописима по питању примене појединих врста олакшица, и то:

1) Од 1. јануара 2022. године, у чл. 21е ЗПДГ и 45д ЗДОСО, којим је уређена олакшица за послодавца – новоосновано привредно друштво које обавља иновациону делатност, предвиђено је да **право на коришћење ослобођења могу да остваре послодавци независно од тренутка оснивања привредног друштва**, а не само послодавци основани после 31. децембра 2021. године (ранији услов);

2) Од 1. јануара 2022. године, у чл. 21ж ЗПДГ и 45ђ ЗДОСО, којим је уређена олакшица за послодавца који заснује радни однос са квалификованим новозапосленим лицем, прописане су следеће измене:

– проширена је дефиниција квалификованог новозапосленог лица, у смислу да се овим лицима,

¹ Измене и допуне ЗПДГ и ЗДОСО објављене су у „Службеном гласнику РС“, бр. 132 од 30.12.2021. године.

ОЛАКШИЦА ЗА ОБРАЧУН ПОРЕЗА И ДОПРИНОСА НА ЗАРАДУ НОВОЗАПОСЛЕНОГ ЛИЦА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ (ЧЛАН 21Г ЗПДГ И ЧЛАН 45Б ЗДОСО)

Одредбама члана 21г Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, . . . и 116/23 – у даљем тексту: ЗПДГ) и члана 45б Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 92/23 – у даљем тексту: ЗДОСО), прописана је олакшица за обрачун пореза и доприноса на зараду новозапосленог лица са инвалидитетом.

Према наведеним одредбама, послодавац који на **неодређено време запосли лице са инвалидитетом** у складу са законом који уређује спречавање дискриминације лица са инвалидитетом, за које одговарајућом правно-медицински валидном документацијом докаже инвалидност, **ослобађа се за период од три године од дана заснивања радног односа**, обавезе плаћања:

- обрачунаог и обустављеног **пореза из зараде** тог лица, као и
- обавезе плаћања **доприноса за обавезно социјално осигурање** који се плаћају на основицу, односно **на терет средстава послодавца**.

Дакле, на зараду лица са инвалидитетом **плаћају се само социјални доприноси на терет запосленог**, док се обрачунати порез и социјални доприноси на терет послодавца у целини не плаћају. Допринос за новозапослена лица са инвалидитетом за која је послодавац остварио олакшицу плаћа Национална служба за запошљавање.

У наставку дајемо детаљна објашњења у вези са условима које послодавци треба да испуне по питању коришћења олакшице за зараде новозапослених лица са инвалидитетом, укључујући и поступак остваривања права на олакшицу, при чему ћемо додатно указати и на тумачења надлежног Министарства финансија (у даљем тексту: МФИН) која су дата у вези са применом овог подстицаја.

Поред општих услова за примену наведене олакшице, дајемо и примере обрачуна зараде лица са инвалидитетом и попуњавања пореске пријаве ППП-ПД у складу са захтевима овог подстицаја.

Напомињемо, тема овог текста није обавеза запошљавања особа са инвалидитетом, већ порески подстицај за запошљавање ових лица у складу са ЗПДГ и ЗДОСО. О обавези запошљавања особа са инвалидитетом у складу са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Службени гласник РС“, бр. 36/09, . . . и 14/22), детаљно смо писали у ПС 7/21, на стр. 44.

Послодавци који имају обавезу запошљавања особа са инвалидитетом у складу са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом, и који заснивањем радног односа са инвалидним лицем извршавају ову законску обавезу, **могу** да остваре право на коришћење пореског подстицаја за запошљавање лица са инвалидитетом уколико испуњавају услове прописане одредбама члана 21г ЗПДГ и 45б ЗДОСО.

Другим речима, право на порески подстицај за запошљавање лица са инвалидитетом из члана 21г ЗПДГ и 45б ЗДОСО послодавац **може користити** независно од тога што запошљавањем лица са инвалидитетом истовремено извршава обавезу запошљавања особа са инвалидитетом у складу са прописима о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом.

1. Ко има право на ослобођење од плаћања пореза и доприноса?

Право на олакшицу имају послодавци који на **неодређено време запосле лице са инвалидитетом** у складу са законом који уређује спречавање дискриминације лица са инвалидитетом. Ово право састоји се у ослобођењу од обавезе плаћања **обрачунаог и**

ОЛАКШИЦЕ ЗА НОВОЗАПОСЛЕНА ЛИЦА СА ПРАВОМ НА ПОВРАЋАЈ ПЛАЋЕНОГ ПОРЕЗА И СОЦИЈАЛНИХ ДОПРИНОСА (ЧЛ. 21В И 21Д ЗПДГ И ЧЛ. 45. И 45В ЗДОСО)

Одредбама члана 21в и 21д Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, . . . и 116/23 – у даљем тексту: ЗПДГ) и члана 45. и 45в Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 92/23 – у даљем тексту: ЗДОСО), прописано је право послодавца на повраћај дела плаћеног пореза и социјалних доприноса на зараду за новозапослено лице, исплаћену закључно са 31. децембром 2024. године.

Подсећамо на то да је изменама и допунама ЗПДГ и ЗДОСО из октобра 2023. године¹, продужен период примене постојећих олакшица за запошљавање нових лица из члана 21в и 45. ЗДОСО и члана 21д ЗПДГ и 45в ЗДОСО до краја 2024. године, и то:

1) Од 1. јануара 2024. године, у члану 21в ЗПДГ и 45. ЗДОСО, којим је уређено право послодавца на повраћај дела плаћеног пореза и доприноса у проценту од 65%, 70% и 75% по основу зараде новозапослених лица, продужен је период примене олакшице до 31. децембра 2024. године (овај подстицај је у примени од 1. јула 2014. године), и

2) Од 1. јануара 2024. године, у члану 21д ЗПДГ и 45в ЗДОСО, којим је уређено право послодавца на повраћај 75% плаћеног пореза и доприноса (разврстаног као микро или мало правно лице, предузетник, предузетник паушалац или предузетник пољопривредник) који заснује радни однос са најмање два нова лица, продужен је период примене олакшице до 31. децембра 2024. године (овај подстицај је у примени од 1. јануара 2016. године).

Послодавци који користе наведене олакшице за новозапослена лица која већ имају у радном односу, могу да остваре право на повраћај дела плаћеног пореза

и доприноса закључно са зарадом коју исплате до 31.12.2024. године. Такође, право на повраћај могу да остваре и послодавци по основу запошљавања нових лица у току 2024. године, уколико испуне законом прописане услове.

Рок за примену наведених подстицаја, од почетка њихове примене (тј. од 1. јула 2014. године, односно од 1. јануара 2016. године) продужаван је сваке године, па се може очекивати да ће и у наредним годинама уследити измене и допуне ЗПДГ и ЗДОСО којима ће бити омогућено послодавцима да и даље примењују ове олакшице.

Начин остваривања права на повраћај дела плаћеног пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање, прописан је одредбама Правилника о обрасцу захтева за повраћај плаћених пореза и доприноса по основу олакшица за запошљавање („Службени гласник РС“, бр. 3/20).

Повраћај дела плаћеног пореза и доприноса врши се у складу са Законом о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС“, бр. 80/02, . . . и 138/22 – у даљем тексту: ЗПППА), у року од 15 дана од дана подношења захтева за повраћај надлежном пореском органу. Поступак повраћаја објашњен је у поглављу 4. овог чланка.

С обзиром на то да се одредбе овог правилника примењују код остваривања права на повраћај дела плаћеног пореза и доприноса за обе врсте подстицаја (по чл. 21в ЗПДГ и 45. ЗДОСО, односно чл. 21д ЗПДГ и 45в ЗДОСО), објашњења која ћемо дати у наставку, а која су везана за саму технику остваривања права на повраћај, једнако се односе и примењују на обе олакшице.

Иако је техника остваривања права на повраћај пореза и доприноса иста код оба подстицаја, постоје значајне разлике које се тичу самих услова за оства-

¹ Измене и допуне ЗПДГ и ЗДОСО објављене су у „Службеном гласнику РС“, бр. 92/23 од 27. октобра 2023. године.

ОЛАКШИЦА ЗА ОБРАЧУН ПОРЕЗА И ДОПРИНОСА НА ЗАРАДУ ОСНИВАЧА НОВООСНОВАНОГ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА КОЈЕ ОБАВЉА ИНОВАЦИОНУ ДЕЛАТНОСТ (ЧЛАН 21Е ЗПДГ И ЧЛАН 45Д ЗДОСО)

Према одредбама члана 21е Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, . . . и 116/23 – у даљем тексту: ЗПДГ) и члана 45д Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 92/23 – у даљем тексту: ЗДОСО), **послодавац – новоосновано привредно друштво које обавља иновациону делатност** у смислу закона којим се уређује порез на добит правних лица, може да оствари право на ослобођење од плаћања обрачунатог и обустављеног пореза из зараде и право на ослобођење од плаћања доприноса на терет запосленог и на терет послодавца **по основу зараде оснивача** који су запослени у том привредном друштву.

Наведени подстицај примењује се на зараде оснивача у **месечном износу до 150.000 динара**, при чему се на зараду до наведеног износа **не плаћају ни порез ни социјални доприноси у проценту од 100%** (ПИО, здравство и незапосленост на терет запосленог и на терет послодавца). Овај порески подстицај у примени је од **1. марта 2020. године**.

Иницијално, ова олакшица била је доступна само новооснованим привредним друштвима која обављају иновациону делатност **тзв. стартаповима** који су основани закључно са 31.12.2021. године, али је временски лимит у међувремену укинут.¹ Брисањем овог услова, пореско ослобођење из овог члана постало је трајна мера, на начин да **право на коришћење ослобођења могу да остваре послодавци, независно од тренутка оснивања привредног друштва**, односно и послодавци основани после 31. децембра 2021. године.

Право на пореско ослобођење послодавац може да оствари за зараде оснивача исплаћене у **периоду**

од 36 месеци од дана када је основано привредно друштво.

Треба напоменути да, иако Закон о иновационој делатности („Службени гласник РС“, бр. 129/21; у даљем тексту: Закон о иновационој делатности) стартап дефинише као новоосновано привредно друштво или предузетника који развија иновативни производ или услугу и који има потенцијал брзог и великог раста, порески подстицај из члана 21е ЗПДГ и 45д ЗДОСО може користити само **стартап основан у форми привредног друштва** по основу зараде оснивача који је засновао радни однос у том друштву.

У наставку дајемо детаљнија објашњења у вези са условима које послодавци – новооснована привредна друштва која обављају иновациону делатност треба да испуне по питању коришћења олакшице за зараде оснивача запослених у том привредном друштву, како са становишта одредаба ЗПДГ и ЗДОСО, тако и са становишта испуњености услова утврђених осталим релевантним прописима који уређују обављање иновационе делатности као и прописима о порезу на добит правних лица.

Поред општих услова за примену наведене олакшице, дајемо и примере обрачуна зараде оснивача и попуњавања пореске пријаве ППП-ПД у складу са захтевима овог подстицаја.

1. Ко се сматра новооснованим привредним друштвом које обавља иновациону делатност?

Сходно одредбама члана 2. став 1. тачка 2) Закона о иновационој делатности, **иновациона делатност** подразумева развојне активности које се предузимају ради стварања нових производа, технологија, процеса и услуга или значајне измене постојећих, а у складу са потребама тржишта.

¹ Овај услов је брисан изменама и допунама ЗПДГ које су објављене у „Службеном гласнику РС“, бр. 118/21.

ОЛАКШИЦА ЗА ОБРАЧУН ПОРЕЗА И ДОПРИНОСА НА ЗАРАДУ КВАЛИФИКОВАНОГ НОВОЗАПОСЛЕНОГ ЛИЦА (ЧЛАН 21Ж ЗПДГ И 45Ћ ЗДОСО)

Чланом 21ж Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, ... и 116/23 – у даљем тексту: ЗПДГ) и чланом 45ђ Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 84/04, ... и 92/23 – у даљем тексту: ЗДОСО), уређена је олакшица за запошљавање **квалификованих новозапослених лица**, која се примењује **почев од 1. јануара 2020. године**.

Иницијално, примена овог подстицаја била је ограничена на исплате зарада квалификованим новозапосленим лицима закључно са 31. децембром 2022. године, али је изменама и допунама ЗПДГ и ЗДОСО из децембра 2021. године¹, које су објављене у „Службеном гласнику РС“, бр. 118/21, период примене подстицаја продужен **до 31. децембра 2025. године**.

Међутим, право на коришћење подстицаја до краја 2025. године, у складу са претходним изменама и допунама ЗПДГ и ЗДОСО, има само послодавац који је **на дан 31. децембра 2020. године имао највише 30 запослених** и који је у било којем тренутку у периоду трајања олакшице закључио са квалификованим новозапосленим лицем уговор о раду и који је то лице пријавио на обавезно социјално осигурање у Централни регистар обавезног социјалног осигурања. Уз испуњење прописаних услова, послодавац се ослобађа обавезе плаћања обрачунатог и обустављеног пореза и доприноса за ПИО из зараде квалификованог новозапосленог лица, за **зараду исплаћену закључно са 31. децембром 2025. године**.

Послодавци који су **на дан 31. децембар 2020. године имали више од 30 запослених**, подстицај из члана 21ж ЗПДГ и 45ђ ЗДОСО, могли су да користе за **зараде исплаћене закључно са 31. децембром 2022. године**.

Износ пореског ослобођења и ослобођења за плаћање доприноса за ПИО на терет запосленог и на терет послодавца, прописан је у **одређеном проценту који се разликује за сваку годину примене олакшице**, па се за сваку годину коришћења олакшице примењују посебне шифре врста прихода приликом исплате зарада квалификованом новозапосленим лицу у тој години. Преглед процената ослобођења по годинама, као и одговарајуће шифре врста прихода, дајемо у посебним прегледима у наставку текста.

Подсећамо на то да олакшицу из члана 21ж ЗПДГ и 45ђ ЗДОСО, може да оствари послодавац уколико заснивањем радног односа са квалификованим новозапосленим лицем **повећа број запослених код послодавца у односу на 31. децембар 2019. године**.

Овај услов прописан је како за послодавце који су користили олакшицу до краја 2022. године, тако и за послодавце који су на дан 31. децембар 2020. године имали највише 30 запослених, а који испуњавају услове да користе олакшицу до краја 2025. године.

Право на олакшицу могу да остваре и послодавци који су **започели обављање делатности после 31. децембра 2019. године**.

Такође, право на коришћење олакшице уз испуњење прописаних услова **до краја 2025. године**, може да оствари и послодавац који је **започео обављање делатности после 31. децембра 2021. године**, уколико у периоду коришћења ослобођења нема повезана правна лица у смислу закона којим се уређује порез на добит правних лица, а уколико у било којем моменту у том периоду буде имао повезана лица, почев од тог момента за наредни период губи право на пореско ослобођење.

У вези са применом овог подстицаја у досадашњој пракси имали смо прилике да се сусретнемо са бројним спорним питањима, а на нека од њих указали смо у посебном тексту који смо објавили у ПС, бр. 17/23,

¹ О изменама и допунама ЗПДГ и ЗДОСО којим су промењени услови за примену овог подстицаја детаљније смо писали у ПС, бр. 24/21, на стр. 69.

ОЛАКШИЦА ПО ОСНОВУ ЗАРАДЕ НОВОЗАПОСЛЕНОГ ЛИЦА СА БРУТО ЗАРАДОМ ВЕЋОМ ОД 76.500 ДИНАРА (ЧЛАН 21з ЗПДГ И 45ж ЗДОСО)

Чланом 21з Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, ... и 116/23 – у даљем тексту: ЗПДГ) и чланом 45ж Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 84/04, ... и 92/23 – у даљем тексту: ЗДОСО), уређена је олакшица за запошљавање новозапослених лица која се примењује **почев од 1. марта 2022. године.**

Овим одредбама прописана је олакшица за послодавца који заснује радни однос са **новозапосленим лицем**, на начин да се послодавац ослобађа обавезе плаћања **70% обрачунатог и обустављеног пореза и 100% доприноса за ПИО на терет запосленог и на терет послодавца**, за зараду тог новозапосленог лица исплаћену **закључно са 31. децембром 2024. године**, уз услов да **лице остварује месечну зараду већу од 76.500 динара (брuto 1).**

У наставку дајемо објашњења о условима који морају бити испуњени да би се неко лице сматрало новозапосленим лицем, као и о условима које треба да испуне послодавци који намеравају да користе ову олакшицу.

1. Послодавци који остварују право на олакшицу

Послодавац који, почев од 1. марта 2022. године, заснује радни однос са новозапосленим лицем, ослобађа се обавезе плаћања 70% обрачунатог и обустављеног пореза из зараде новозапосленог лица и 100% доприноса за ПИО на терет запосленог и на терет послодавца, за зараду исплаћену **закључно са 31. децембром 2024. године.** Дакле, послодавац ову олакшицу може користити **у периоду од 1. марта 2022. године до 31. децембра 2024. године.**

Право на олакшицу може да оствари послодавац који је: **правно лице, предузетник, предузетник паушалац, предузетник пољопривредник, представништво и огранак страног правног лица**, уколико запошљава новозапослена лица уз испуњење прописаних услова.

Уговор о раду са новозапосленим лицем може бити заснован на **одређено или неодређено радно време**, што значи да период на који је заснован радни однос са новозапосленим лицем није релевантан за коришћење ове олакшице.

Такође, радни однос са новозапосленим лицем може бити заснован како са **пуним, тако и са непуним радним временом**, тако да ни обим радног ангажовања лица не утиче на коришћење овог подстицаја.

Право на ослобођење од обавезе плаћања пореза и доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање по основу зараде новозапосленог лица из члана 21з ЗПДГ и 45ж ЗДОСО, **може да оствари и послодавац који је правно лице које је корисник јавних средстава у смислу Закона о буџетском систему**, о чему је дато тумачење МФИН, бр. 011-00-241/2022-04 од 15.03.2022. године, које смо објавили у ПС, бр. 20/22, на стр. 130.

Послодавац који за **одређено лице користи било коју врсту подстицаја** који су уређени одговарајућим законом, укључујући накнаде које, у оквиру програма и мера активне политике запошљавања, плаћа Национална служба за запошљавање у складу са законом којим се уређује запошљавање и осигурање за случај незапослености, осим када користи ослобођење у складу са одредбом закона којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање, односно порез на доходак грађана, која се односи на исту врсту олакшице, по основу заснивања радног односа са тим лицем **нема право да за то лице оствари ослобођење** из овог члана.

2. Ко се сматра новозапосленим лицем?

Новозапосленим лицем у смислу члана 21з ЗПДГ и 45ж ЗДОСО сматра се лице за које су **кумулативно испуњени следећи услови:**

1) да у периоду од **1. јануара 2019. године до 28. фебруара 2022. године** није имало статус осигураника запосленог, осигураника самосталних делатности као предузетник, односно осигураника самосталних делатности који је оснивач, односно члан привредног

ОЛАКШИЦА ПО ОСНОВУ ЗАРАДЕ ЛИЦА КОЈА СУ НЕПОСРЕДНО АНГАЖОВАНА НА ПОСЛОВИМА ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА (ЧЛАН 21и ЗПДГ И 45з ЗДОСО)

Чланом 21и Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, ... и 116/23 – у даљем тексту: ЗПДГ) и чланом 45з Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 84/04, ... и 92/23 – у даљем тексту: ЗДОСО), уређена је олакшица за послодавца по основу зараде **лица која су непосредно ангажована на пословима истраживања и развоја**. Ова олакшица примењује се **почев од 1. марта 2022. године** и није временски ограничена.

Олакшица је намењена послодавцима – **правним лицима** који у оквиру своје делатности на територији Републике Србије обављају истраживање и развој, на начин да су ослобођени обавезе плаћања **70% обрачунатог и обустављеног пореза из зараде и 100% доприноса за ПИО на терет запосленог и на терет послодавца** за лица која су непосредно ангажована на пословима истраживања и развоја, **сразмерно са временом које таква лица проведу на пословима истраживања или развоја у односу на пуно радно време**.

Доприноси за обавезно пензијско и инвалидско осигурање за лица која су непосредно ангажована на пословима истраживања и развоја, за које се остварује право на ослобођење од плаћања доприноса, плаћају се из буџета Републике, а за потребе остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања сматрају се плаћеним у моменту доспелости.¹

Ближи услови за примену ове пореске олакшице прописани су одредбама *Правилника о условима и начину остваривања права на пореско ослобођење по основу зараде запослених на истраживању и*

развоју („Службени гласник РС“, бр. 48/22 – у даљем тексту: Правилник). Правилником је ближе уређена примена подстицаја, а посебно:

- ко се сматра послодавцем који има право на пореско ослобођење;
- шта се сматра пројектом истраживања и развоја који се обавља на територији Републике Србије;
- ко се сматра запосленима који су непосредно ангажовани на пословима истраживања и развоја за које послодавац остварује право на пореско ослобођење;
- шта се сматра активностима директног и индиректног надзора пројекта, односно активностима подршке у вези са спровођењем пројекта, за које послодавац нема право на пореско ослобођење;
- шта чини зараду запослених на пословима истраживања и развоја;
- начин утврђивања износа пореског ослобођења на основу ангажованог радног времена на пословима истраживања и развоја;
- начин вођења и садржина посебне евиденције о подацима који су значајни за праћење испуњености услова за остваривање права на пореско ослобођење;
- документација коју је послодавац дужан да обезбеди за сваки појединачни пројекат истраживања и развоја, итд.

У вези са применом ове олакшице нису прописани посебни услови у погледу укупног броја запослених, нити је на други начин прописан губитак права на ову олакшицу, што значи да **послодавац користи олакшицу све док има запослено лице у радном односу за које испуњава прописане услове из члана 21и ЗПДГ и 45з ЗДОСО**.

У наставку дајемо објашњења о условима који морају бити испуњени да би се неко лице сматрало лицем које је непосредно ангажовано на пословима

¹ Процедuru која се односи на плаћање доприноса сагласно са одредбама члана 45з ЗДОСО споразумно уређују министар надлежан за послове финансија, министар надлежан за послове рада, запошљавања, борачка и социјална питања и министар надлежан за послове здравља.

ОЛАКШИЦА ЗА ОБРАЧУН ПОРЕЗА И ДОПРИНОСА НА ЗАРАДУ НОВОНАСТАЊЕНОГ ОБВЕЗНИКА (ЧЛАН 15В ЗПДГ И 15А ЗДОСО)

Одредбама члана 15в Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, ... и 116/23 – у даљем тексту: ЗПДГ) и члана 15а Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 84/04, ... и 92/23 – у даљем тексту: ЗДОСО), прописана је **олакшица приликом обрачуна и плаћања пореза и доприноса на зараду новонастањеног обвезника**.

Овај подстицај усмерен је ка привлачењу квалификоване радне снаге из иностранства и то примарно на враћање домаћих држављана који живе и раде у иностранству, али и ка привлачењу квалификованих страних држављана у циљу сталног настањеног у Републици Србији. Посебне норме усмерене су и на лица која су млађа од 40 година, а која бораве у иностранству ради даљег школовања, односно стручног усавршавања. Крајњи циљ огледа се у побољшању демографске слике, а нарочито старосне и квалификационе структуре становништва у нашој земљи.

Иако је ова олакшица **у примени још од 1. марта 2020. године**, а одредбе које уређују начин њене примене у међувремену нису мењане, честе су недоумице и питања претплатника у вези са условима за њену примену, као и самим начином обрачуна зараде за новонастањеног обвезника и исказивања података у пореској пријави ППП-ПД.

С тим у вези, у овом тексту, поред општих услова за примену наведене олакшице, дајемо и примере обрачуна зараде и попуњавања пореске пријаве у складу са инструкцијама Пореске управе у вези са начином исказивања података у пореској пријави ППП-ПД за зараду новонастањеног обвезника, што смо посебно коментарисали у ПС, бр. 18/22, на стр. 95.

Остваривање права на умањење основице пореза на зараде ближе је уређено посебним *Правилником о начину остваривања права на умањење основице пореза на зараде за новонастањеног обвезника* („Службени

гласник РС“, бр. 137/20 и 6/23 – у даљем тексту: Правилник), којим су предвиђене обавезе квалификованог послодавца и новонастањеног обвезника у вези са достављањем документације неопходне за остваривање прописаних олакшица по основу пореза и доприноса, о чему детаљно пишемо у наставку.

У вези са олакшицама које послодавци могу остварити по основу зараде новонастањених лица, скрећемо пажњу на то да је послодавцима, осим наведене олакшице по члану 15в ЗПДГ и 15а ЗДОСО, на располагању и подстицај у виду субвенције за запошљавање новонастањених лица који је прописан *Уредбом о критеријумима за доделу подстицаја послодавцима који запошљавају новонастањена лица у Републици Србији* („Службени гласник РС“, бр. 67/22 и 71/23), а која је ступила на снагу 18. јуна 2022. године.

За разлику од пореске олакшице која је заснована на принципу умањења пореске основице и основице доприноса на зараду новонастањеног обвезника, подстицај по наведеној уредби заснован је на принципу рефундације плаћених пореза и доприноса на зараду новонастањеног лица. Истичемо да пореска олакшица и субвенција по уредби једна другу искључују, односно послодавац нема право на подстицај за запослено новонастањено лице за које користи, или је користио право на умањење основице за то лице у складу са чланом 15в ЗПДГ и чланом 15а ЗДОСО. О овом подстицају детаљнија објашњења дајемо у посебном тексту у овом броју часописа.

1. Основица пореза на зараду за новонастањеног обвезника

Према одредбама члана 15в став 1. ЗПДГ, **основицу пореза на зараде за новонастањеног обвезника**, за зараду коју остварује по основу радног односа на неодређено време са квалификованим послодавцем, при чему заснива радни однос на радном месту за које

ПОРЕСКИ ПОДСТИЦАЈ У СКЛАДУ СА УРЕДБОМ О КРИТЕРИЈУМИМА ЗА ДОДЕЛУ ПОДСТИЦАЈА ПОСЛОДАВЦИМА КОЈИ ЗАПОШЉАВАЈУ НОВОНАСТАЊЕНА ЛИЦА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Поред подстицаја за запошљавање новонастањених лица који су прописани одредбама члана 15в ЗПДГ и 15а ЗДОСО, о чему смо објашњења дали у посебном тексту у овом броју часописа, послодавцима који запошљавају ова лица на располагању је и порески подстицај који је прописан *Уредбом о критеријумима за доделу подстицаја послодавцима који запошљавају новонастањена лица у Републици Србији* („Службени гласник РС“, бр. 67/22 и 71/23 – у даљем тексту: Уредба).

Уредбом су ближе прописани услови за доделу подстицаја за запошљавање новонастањених лица у Републици Србији за којима постоји потреба која се не може лако задовољити на домаћем тржишту рада.

Циљ доношења Уредбе је да омогући подстицаје домаћим послодавцима, уз задржавање једнаког фискалног оптерећења, како би зараде које исплаћују страним држављанима или домаћим повратницима, као и лицима која су се образовала у иностранству, биле конкурентне зарадама иностраних послодаваца.

Уредба је ступила на снагу **18. јуна 2022. године**, с тим да је у међувремену претрпела неколико измена у септембру 2023. године¹, које се састоје у следећем:

- продужен је рок за запошљавање новонастањених лица **до краја 2024. године** (првобитно је рок био до краја 2023. године);

- продужен је рок у којем послодавци могу користити право на подстицај **до краја 2029. године** (првобитно је било до краја 2028. године);

- продужен је период за подношење пријаве за подстицај која се може поднети највише **девет пута** (првобитно је било могуће највише до осам пута) у току коришћења подстицаја.

За разлику од пореске олакшице из члана 15в ЗПДГ и 15а ЗДОСО која је заснована на принципу умањења пореске основице и основице доприноса на зараду новонастањеног обвезника, подстицај по наведеној Уредби заснован је на принципу рефундације плаћених пореза и доприноса на зараду новонастањеног лица.

Истичемо да пореска олакшица из члана 15в ЗПДГ и 15а ЗДОСО, са једне стране и субвенција по Уредби, са друге стране, **једна другу искључују**, односно послодавац нема право на подстицај по Уредби за запослено новонастањено лице за које користи, или је користио право на умањење основице за то лице у складу са чланом 15в ЗПДГ и чланом 15а ЗДОСО.

1. Ко се сматра послодавцем у смислу остваривања права на подстицај?

Послодавцем који има право на подстицај по Уредби сматра се послодавац који је домаће или страног физичко лице, односно правно лице или предузетник регистрован за обављање делатности у Републици Србији, као и огранак и представништво страног послодавца регистровани за обављање делатности у Републици Србији.

1.1. Послодавци који имају право на подстицај

Право на доделу подстицаја остварује послодавац чији је број запослених на неодређено време са пуним радним временом **на дан подношења пријаве за доделу подстицаја** (у даљем тексту: пријава) исти или већи од броја запослених на неодређено време са пуним радним временом на дан ступања на снагу ове уредбе, односно **на дан 18. јуна 2022. године**, увећаног за број запослених новонастањених лица за које подноси пријаву.

Другим речима, да би послодавац имао право на подстицај, неопходно је да на дан подношења пријаве

¹ Уредба о изменама Уредбе о критеријумима за доделу подстицаја послодавцима који запошљавају новонастањена лица у Републици Србији („Службени гласник РС“, бр. 71/23) ступила је на снагу 2. септембра 2023. године.

ПРАВО ЗАПОСЛЕНОГ НА ГОДИШЊИ ОДМОР

1. Стицање права на коришћење годишњег одмора и утврђивање права на пун, односно сразмеран број дана годишњег одмора

Стицање права на годишњи одмор и право на пун, односно сразмеран број дана годишњег одмора уређено је одредбама чл. 68. и 72. Закона о раду (у даљем тексту: Закон).

Прво, треба разјаснити **када запослени стиче право да користи годишњи одмор**, независно од тога да ли има право да користи годишњи одмор у пуном трајању или у сразмерном броју дана.

Према члану 68. став 2. Закона, запослени **стиче право да користи годишњи одмор у календарској години после месец дана непрекидног рада од дана заснивања радног односа код послодавца**, наравно уколико је реч о заснивању радног односа у календарској години за коју се и користи годишњи одмор. Међутим, ако је реч о запосленом који је било у претходној, било у претходним годинама засновао радни однос код истог послодавца, у текућој календарској години може да користи годишњи одмор и на самом почетку календарске године, наравно у договору са послодавцем.

Друго, треба разјаснити **када запослени има право на годишњи одмор у пуном трајању, а када у сразмерном броју дана**.

Право на пун годишњи одмор има запослени који је засновао радни однос код послодавца у претходној или претходним календарским годинама уз услов да му у текућој календарској години не престаје радни однос.

Право на сразмеран број дана годишњег одмора има запослени који је засновао радни однос у текућој години или му престаје радни однос у текућој години.

Иначе, **непрекидним радом** у смислу стицања права на годишњи одмор, сматра се и време привремене спречености за рад у смислу прописа о здравственом осигурању и одсуства са рада уз накнаду зараде, односно:

- боловање због болести, одржавања трудноће, повреде на раду и др.;
- породилско одсуство, одсуство са рада ради неге детета и посебне неге детета;
- плаћено одсуство, одсуство у случају прекида рада без кривице послодавца и друго.

1.1. Право на годишњи одмор у случају неплаћеног одсуства

Међутим, запосленом који је у току трајања радног односа био на неплаћеном одсуству или му је било одобрено мировање радног односа у складу са одредбама чл. 78. и 79. Закона, мирују права и обавезе из радног односа, ако за поједина права и обавезе законом, општим актом и уговором о раду није друкчије одређено, што значи да му мирује и право на годишњи одмор.

Тим лицима време проведено на одсуству за период мировања права и обавеза не признаје се у непрекидан рад у смислу стицања права на годишњи одмор према времену проведеном на раду.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, у вези са овим питањем дало је објашњење у мишљењу бр. 011-00-52/2016-02 од 29.02.2016. године, чији извод гласи:

„Одредбом члана 79. Закона о раду утврђени су случајеви када запослени има право на мировање радног односа. Током трајања мировања радног односа запослени одсуствује са рада, а сва права и обавезе које се стичу на раду и по основу рада мирују, те запослени има право на годишњи одмор сразмерно броју месеци које је провео на раду, пре или након мировања радног односа. Током обављања функције код другог послодавца, запослени остварује сразмеран годишњи одмор код послодавца код ког обавља функцију.

Имајући у виду наведено, запосленом који одсуствује са рада по основу мировања радног односа у складу са чланом 79. Закона о раду мирује и право на

НАКНАДА ШТЕТЕ ЗА НЕИСКОРИШЋЕНИ ГОДИШЊИ ОДМОР И ПОДНОШЕЊЕ ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ ППП-ПД У СЛУЧАЈУ ИСПЛАТЕ НАКНАДЕ

1. НАКНАДА ШТЕТЕ ЗА НЕИСКОРИШЋЕНИ ГОДИШЊИ ОДМОР

Према члану 68. став 4. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, ... 95/18 – аутентично тумачење – у даљем тексту: Закон), запослени не може да се одрекне права на годишњи одмор, нити му се то право може ускратити или заменити новчаном накнадом, осим у случају престанка радног односа у складу са Законом.

Према члану 76. Закона, у случају престанка радног односа, послодавац је дужан да запосленом који није искористио годишњи одмор у целини или делимично, исплати новчану накнаду уместо коришћења годишњег одмора, у висини просечне зараде у претходних 12 месеци, сразмерно са бројем дана неискоришћеног годишњег одмора. У ставу 2. истог члана Закона уређено је да ова накнада има карактер накнаде штете.

Из наведене законске одредбе произлази да је послодавац дужан да у случају престанка радног односа, и то независно од тога на који начин је дошло до престанка радног односа (отказ од стране запосленог, отказ послодавца по основу непоштовања радне дисциплине или повреде радне обавезе, отказ по основу вишка запослених, по основу коришћења права на пензију, споразумни престанак радног односа, престанак радног односа на одређено време и др.), исплати накнаду штете за неискоришћени годишњи одмор, и то како за ту текућу календарску годину (сразмеран део годишњег одмора), тако и за евентуални други део годишњег одмора из претходне календарске године, а који је запослени имао право да користи до 30. јуна текуће календарске године.

Напомињемо, да би запослени којем престаје радни однос остварио право на накнаду штете за

неискоришћени годишњи одмор из претходне године, неопходно је да кумулативно буду испуњена два услова, и то:

– да запослени није у целини искористио годишњи одмор из претходне године, и

– да том запосленом радни однос престаје најкасније до 30. јуна текуће године, односно године у којој се исплаћује накнада штете по основу престанка радног односа.

Када је у питању накнада штете за неискоришћени годишњи одмор из текуће године, односно године у којој запосленом престаје радни однос, запослени стиче право на накнаду штете независно од момента у којем му престаје радни однос у току године, али само за сразмеран део годишњег одмора на који је стекао право до престанка радног односа, а који је до престанка радног односа остао неискоришћен.

Према одредбама члана 13. став 5. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, ... и 92/23 – у даљем тексту: ЗПДГ), зарадом, у смислу овог закона, сматрају се и сва примања у вези са радом код послодавца која по основу права из радног односа лице оствари по престанку радног односа.

Имајући у виду наведено, накнада штете за неискоришћени годишњи одмор који запослени оствари по престанку радног односа, има карактер зараде, на коју се обрачунавају и плаћају порез и сви социјални доприноси. У вези са овим дата су и тумачења МФИН бр. 011-00-1139/2014-04 од 17.10.2016. и бр. 011-00-1142/2016-04 од 18.05.2017. године.

Приликом исплате ове накнаде штете поступа се практично на исти начин као да је запослени у месецу за који му се исплаћује ова накнада штете користио дане годишњег одмора за које му је послодавац исплатио накнаду зараде. Другим речима, висина накнаде штете утврђује се у износу који одговара износу накнаде зараде коју би запослени примио да је отпочео кори-

ГОДИШЊИ ОДМОР ЗАПОСЛЕНИХ У ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА, ОРГАНИМА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ, ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ И ЈАВНИМ СЛУЖБАМА

За запослене у државним органима, органима територијалне аутономне покрајине и локалне самоуправе и јавним службама стицање и коришћење права на годишњи одмор и обрачун накнаде за време коришћења годишњег одмора, као и права на накнаду штете за неискоришћени годишњи одмор, уређени су следећим прописима:

- Законом о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, . . . и 95/18);
- Законом о државним службеницима („Службени гласник РС“, бр. 79/05, . . . и 144/22);
- Законом о запосленим у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС“, бр. 95/18, . . . и 92/23);
- Законом о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/17, . . . и 92/23);
- Законом о Војци Србије („Службени гласник РС“, бр. 116/07, . . . и 74/21);
- Законом о полицији („Службени гласник РС“, бр. 6/16, . . . и 87/18);
- Посебним колективним уговором за државне органе („Службени гласник РС“, бр. 38/19, . . . и 44/23; у даљем тексту: ПКУ за државне органе);
- Посебним колективним уговором за запослене у јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС“, бр. 38/19, 55/20, . . . и 44/23), и
- Посебним колективним уговорима за јавне службе.

Детаљно о праву запослених на годишњи одмор у складу са Законом о раду пишемо у оквиру посебног чланка „*Право запослених на годишњи одмор*“. У овом тексту пишемо о специфичностима које се односе на јавне службе и државне органе.

1. Услови за стицање права на пун, односно сразмеран годишњи одмор

Чланом 68. став 2. Закона о раду, запослени стиче право на коришћење годишњег одмора у календарској години после месец дана непрекидно рада од дана за-

снимања радног односа код послодавца. Непрекидним радом сматра се и:

- време привремене спречености за рад у смислу прописа о здравственом осигурању (боловање, повреда на раду, породилшко одсуство), и

- одсуства са рада уз накнаду зараде (плаћено одсуство).

Прекидом рада сматра се:

- неплаћено одсуство, и

- мировање радног односа.

Право на пун годишњи одмор у текућој години стиче запослени који је засновао радни однос код послодавца у некој од претходних година, независно од тога да ли је радни однос заснован на одређено или на неодређено време и да ли ради пуно, непуно или скраћено радно време.

Право на пун годишњи одмор стиче запослени који заснује радни однос 1. јануара текуће године, а остаје у радном односу до 31. децембра и даље.

Запослени може да користи годишњи одмор у току календарске године у целини или у деловима.

Запослени не може да се одрекне права на годишњи одмор, нити му се то право може ускратити или заменити новчаном накнадом, осим у случају престанка радног односа у складу са овим законом.

Према члану 72. Закона о раду, запослени има право на дванаестину пуног годишњег одмора, односно на сразмеран део годишњег одмора из члана 69. овог закона (сразмерни део) за сваки месец дана рада у календарској години **у којој је засновао радни однос или у којој му престаје радни однос**. Дакле, право на сразмерни годишњи одмор има запослени:

- који је први пут засновао радни однос у календарској години и који је непрекидно радио месец дана;

- запослени коме престаје радни однос у календарској години.

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. УКИДАЊЕ ДОСТАВЉАЊА ИЗВОДА НА ДИНАРСКИМ ПОДРАЧУНИМА КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА НА АДРЕСЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ ПОШТЕ ОД СТРАНЕ УПРАВЕ ЗА ТРЕЗОР

Министарство финансија – Управа за трезор је 30. маја 2024. год. на свом сајту објавила Саопштење корисницима јавних средстава бр. 001786144 2024 10523 011 000 000 001.

У овом саопштењу наведено је да од **1. јуна 2024. године Управа за трезор укида испоруку, тј. достављања извештаја о дневним променама на динарским подрачунима корисника јавних средстава – извода на адресе електронске поште.**

Уместо тога, корисницима јавних средстава омогућено је **преузимање извода електронским путем, путем сервиса за Електронски платни промет – еПП.**

На сајту Управе за трезор (www.trezor.gov.rs), у делу **Сервиси / ЕПП – Електронски платни промет**, доступне су детаљне информације о сервису и приступна документација за коришћење електронског платног промета.

Електронски платни промет (еПП) омогућава корисницима јавних средстава електронско плаћање преко Интернета, као и друге функционалности.

Сервис омогућава:

- Припрему и слање електронских платних налога;
- Упит у тренутно стање на рачунима КЈС;
- Преглед промена на рачунима КЈС у току дана;
- Преузимање извода;
- Преузимање дневних промена на рачунима КЈС у електронском облику (дневни извод).

Корисницима који нису регистровани у Електронском платном промету омогућено је преузимање извода у папирној форми у надлежној организационој јединици Управе за трезор. У том случају обавезно је лично преузимање извода од стране лица овлашће-

ног за заступање корисника јавних средстава/других субјеката или лица које он писаним путем овласти за преузимање извода.

2. ПОВЕЋАЊЕ АКЦИЗЕ НА ЦИГАРЕТЕ ОД 1. ЈУЛА 2024. ГОДИНЕ И ОБАВЕЗА ПОПИСА ЗАЛИХА ЦИГАРЕТА

Чланом 31а Закона о акцизама („Службени гласник РС“, бр. 22/01, . . . и 75/23), прописано је да је **произвођач, односно увозник цигарета** дужан да при свакој промени износа акцизе на цигарете, укључујући и промену минималне акцизе на цигарете на дан примене новог износа акцизе, изврши попис затечених залиха цигарета (у паклицама) у свим складиштима, осим у акцизном складишту.

Сходно тој одредби, произвођачи, односно увозници цигарета дужни су да **на дан 1. јула 2024. године** изврше попис затечених залиха цигарета (у паклицама) у свим складиштима, осим у акцизном складишту.

Специфична акциза на цигарете од 1.05. до 30.06.2024. године износила је 97,70 дин./пак., а од **1. јула до 31. децембра 2024. године износи 99,41 дин./пак.**, тј. повећава се за 1,71 динар по паковању цигарета.

Пописна листа коју сачињава произвођач, односно увозник цигарета садржи податке о количини затечених залиха цигарета у складишту, осим у акцизном складишту, као и податке о малопродајним ценама цигарета за сваку робну марку цигарета посебно.

Такође, **трговац на велико дуванским производима**, у складу са чланом 44а Закона о дувану („Службени гласник РС“, бр. 101/05, . . . и 92/23), дужан је да при свакој промени износа акцизе на цигарете, укључујући и промену минималне акцизе на цигарете, у складу са прописима којима се регулише област акциза, на дан примене новог износа акцизе, **тј. на дан 1. јула 2024. године:**

– изврши **попис затечених залиха цигарета** (у паклицама) у свим складиштима;

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ПРОПИСА

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Када послодавац својим запосленима додели одређени новчани износ на поклон картицу издату од стране пружаоца услуге на начин да послодавац плаћање врши на терет својих средстава директно пружаоцу услуге, а који (износ) запослени може да искористи за куповину улазница за културно-уметничке и спортске догађаје по сопственом избору, то давање не представља накнаду трошкова колективне рекреације запослених

Размотрили смо Ваш захтев који се односи на пореско ослобођење по основу организовања рекреације, спортских догађаја и активности за запослене.

С тим у вези, са становишта порез на доходак грађана дајемо одговор:

Према наводима у захтеву, запосленима у привредном друштву се омогућава куповина улазница за културно-уметничке и спортске догађаје, тако што послодавац „сваког месеца, запосленима додели одређени новчани износ на поклон картицу издату од стране пружаоца услуге, док послодавац плаћање врши директно пружаоцу услуге, који запослени може искористити за куповину улазница за догађај по личном избору.” Напомиње се да је ова погодност доступна свим запосленима, под једнаким условима, и у складу је са општим актима послодавца.

Одредбом члана 13. став 1. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, . . . и 92/23 – у даљем тексту: Закон) прописано је да се под зарадом у смислу овог закона, сматра зарада која се остварује по основу радног односа, дефинисана законом којим се уређују радни односи и друга примања запосленог.

Према одредби члана 14. став 1. Закона, зарадом, у смислу овог закона, сматрају се и примања у облику бонова, хартија од вредности, осим акција стечених

у поступку својинске трансформације, новчаних потврда, робе, као и примања остварена чињењем или пружањем погодности, опраштањем дуга, као и покривањем расхода обвезника новчаном надокнадом или непосредним плаћањем.

Одредбом члана 18а став 1. Закона прописано је да се, изузетно од члана 14. овог закона, не плаћа порез на зараде на примања запосленог по основу погодности за чије пружање, у циљу стварања услова за рекреацију запослених на радном месту, послодавац има издатке за изградњу просторија и/или набавку опреме за рекреацију, по основу накнаде трошкова колективне рекреације запослених, односно организовања спортских догађаја и активности запослених које се спроводе у циљу побољшања здравља запослених и/или изградњи бољих односа између самих запослених, односно запослених и послодавца. Право на пореско ослобођење може да се оствари само уколико се активности колективне рекреације запослених из члана 18а став 1. Закона спроводе у складу са актима послодавца и уколико сви запослени послодавца имају право на рекреацију исте врсте, квалитета и обима (члан 18а став 2. Закона).

Правилником о остваривању права на пореско ослобођење по основу организовања рекреације, спортских догађаја и активности за запослене („Службени гласник РС“, број 50/19 – у даљем тексту: Правилник) ближе су уређени услови за остваривање права на пореско ослобођење у вези са издацима послодавца у циљу стварања и одржавања услова за рекреацију запослених на радном месту, накнадама трошкова колективне рекреације запослених, односно организовања спортских догађаја и активности запослених које се спроводе у циљу побољшања здравља запослених и/или изградњи бољих односа између самих запослених, односно запослених и послодавца.

Одредбом члана 3. став 1. Правилника прописано је да пореско ослобођење за примања по основу

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

1. ПРОСЕЧНА МЕСЕЧНА ЗАРАДА ПО ЗАПОСЛЕНОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

МЕСЕЦ 2024. године	Број „Службеног гласника РС“	Бруто зарада		Нето зарада	
		износ	ланчани индекс	износ	ланчани индекс
Јануар (Укупно)	25/24	132.372,00	101,5	95.836,00	100,8
Фебруар (Укупно)	37/24	129.934,00	98,2	94.125,00	98,2
Март (Укупно)	48/24	133.373,00	102,6	96.913,00	103,0

2. МИНИМАЛНА ЗАРАДА

Запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Основица за обрачун социјалних доприноса је бруто минимална зарада. Уколико је бруто минимална зарада виша од најниже основице, допринос се обрачунава на БМЗ, а уколико је БМЗ нижа, основица за обрачун доприноса је најнижа основица. Минимална зарада за период јануар–децембар 2024. године („Службени гласник РС“, бр. 79/23) утврђена је у нето износу од 271 динар по радном часу и примењује се од 1.01.2024. године.

За исплате које се врше од 1. јануара до 31. децембра 2024. године, минимална зарада износи:

Ред. бр.	Месец 2024.	Број сати у месецу	Нето мин. зарада	Бруто мин. зарада
1	Јун	160	43.360,00	58.288,16
2	Фебруар, Март, Септембар и Новембар	168	45.528,00	61.380,88
3	Април, Август и Децембар	176	47.696,00	64.473,61
4	Јануар, Мај, Јул и Октобар	184	49.864,00	67.566,34

Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор, топлог obroка, као и за износ увећане зараде за минули рад, за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за прековремени рад.

3. НАЈНИЖА МЕСЕЧНА ОСНОВИЦА ЗА ОБРАЧУН СОЦИЈАЛНИХ ДОПРИНОСА

Најнижа месечна основица за обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање износи **40.143** динара ($114.694 \times 35\%$), а примењује се од 1. јануара 2024. године. Најнижа месечна основица примењује се до краја 2024. године, а објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 115/23.

4. НАЈВИША ОСНОВИЦА ЗА ПЛАЋАЊЕ ДОПРИНОСА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Највиша основица за плаћање доприноса за социјално осигурање износи **573.470** динара (114.694×5), а примењује се од 1. јануара до 31. децембра 2024. године. Највиша месечна основица доприноса објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 115/23.

5. НАЈВИША ГОДИШЊА ОСНОВИЦА ДОПРИНОСА ЗА 2024. ГОДИНУ

Највиша годишња основица доприноса за обавезно социјално осигурање за 2024. годину из члана 43. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, утврђена је у износу од **6.881.640** динара и објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 115/23.

СНИМЦИ СЕМИНАРА И КУРСЕВА ДОСТУПНИ СУ НА НАШЕМ ВЕБ САЈТУ

Обавештавамо Вас да путем наше интернет странице <https://www.privsav.rs/> у одељку **Е-продавница/Снимци семинара и курсева** можете купити право на гледање снимака актуелних семинара и курсева у организацији Привредног саветника.

Куповином права на гледање снимка семинара или курса стичете овлашћење да одабрани семинар/курс гледате у периоду од 7 узастопних дана.

Период од 7 дана започиње тренутком одобравања регистрације на Zoom платформи путем које се снимци емитују.

По извршеној регистрацији, наша служба претплате ће извршити верификацију Ваших података и проследити Вам упутство за плаћање. Преглед доступних семинара и курсева дат је у табели у наставку.

Ред. бр.	Назив семинара / курса	Цена за претплатнике*	Цена за непретплатнике*
1	Годишњи финансијски извештај и обрачун пореза на добит за 2023. годину	Бесплатно**	15.000
2	Сторнирање електронских фактура	9.000	15.000
3	Припреме за састављање годишњег финансијског извештаја и обрачун пореза на добит за 2023. годину	Бесплатно**	15.000
4	Испуњавање нових обавеза у вези са електронским архивирањем од 1. јануара 2024. године	9.000	15.000
5	Накнада за заштиту и унапређивање животне средине – Подношење пријаве за 2024. годину	Бесплатно**	15.000
6	Утврђивање пореза на имовину за 2024. годину	9.000	15.000
7	Порез на добит по одбитку и ПДВ аспекти опорезивања нерезидентних правних лица	9.000	15.000
8	Рачуноводствено евидентирање основних средстава – некретнина, постројења, опреме и инвестиционих некретнина	9.000	15.000
9	Примена МСФИ 9, МСФИ 15 и МСФИ 16 приликом састављања финансијских извештаја	9.600	18.000
10	Контрола девизног пословања резидената и нерезидената	9.000	15.000
11	Трансферне цене	9.000	15.000
12	Курс – Практична обука за обрачун зарада, накнада зарада и осталих личних примања (40 часова)	48.000	48.000
13	Курс за коришћење система електронских фактура – електронско фактурисање и електронско евидентирање ПДВ преко СЕФ (32 часа)	38.400	38.400
14	Курс – Рачуноводство привредних друштава и предузетника (84 часа)	27.500	27.500
15	Курс – Рачуноводство привредних друштава и предузетника са књигама (84 часа)	40.000	40.000

* цене су исказане са урачунатим ПДВ

** снимци семинара који су бесплатни за претплатнике налазе се у претплатничком делу сајта www.privsav.rs у секцији „За преузимање“

MARKETINO

FISKALNA KASA ZA MALE BIZNISE

**Pojednostavljuje posao računovođi
i olakšava život preduzetniku!**

Idealna za sve delatnosti:

- saloni
- ordinacije
- auto-uslužne delatnosti
- radnje i terenske usluge
- tezge i cvečare
- ostali mali biznisi

**Kad vaši klijenti koriste Marketino, rešeni
ste nepotrebnog posla, brige i stresa.**

- ✓ Lakša administracija, tačnost podataka i minimalna mogućnost greške
- ✓ Svi izveštaji vam stižu mejlom sledećeg radnog dana
- ✓ Besplatna ažuriranja sa zakonskim promenama
- ✓ Izveštaji po poreskim grupama, vrstama plaćanja, kasirima, pravnim licima i artiklima
- ✓ Automatsko vođenje KPO knjige

Preporučite Marketino svojim klijentima i kontaktirajte nas za program saradnje.

MARKETINO
Drugar koji pomaže

www.marketino.rs
info@marketino.rs
Tel. 011 425 0267

